

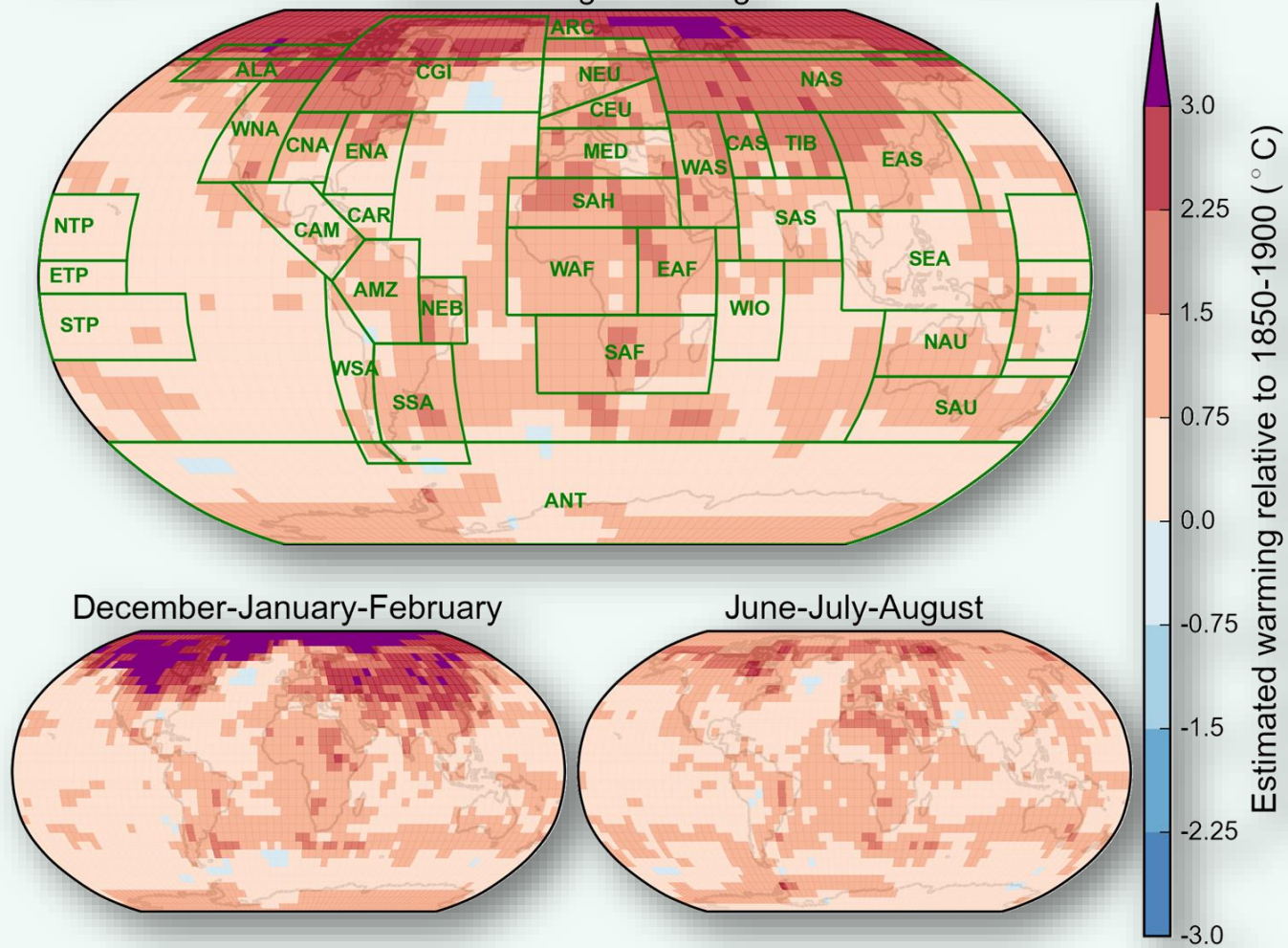
İSTANBUL SANAYİ ODASI
SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK
VİZYONU

Avrupa Birliği Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması

11.10.2023

Regional warming in the decade 2006-2015 relative to preindustrial

Annual average warming

December-January-February

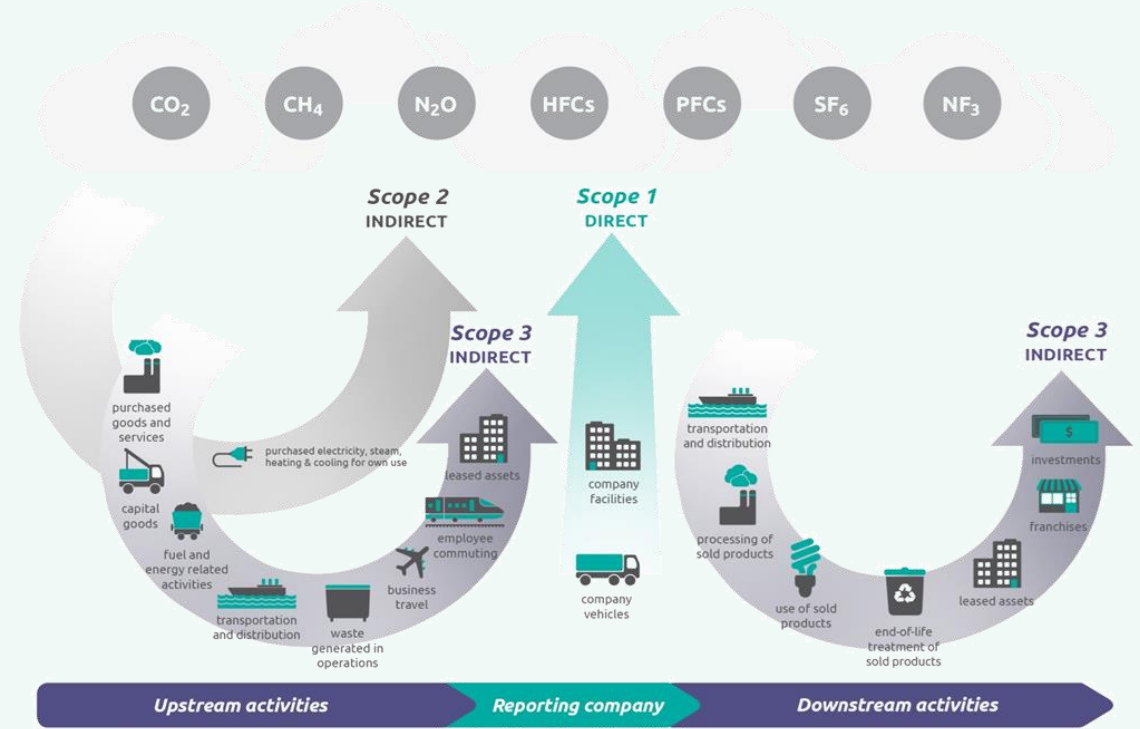
June-July-August

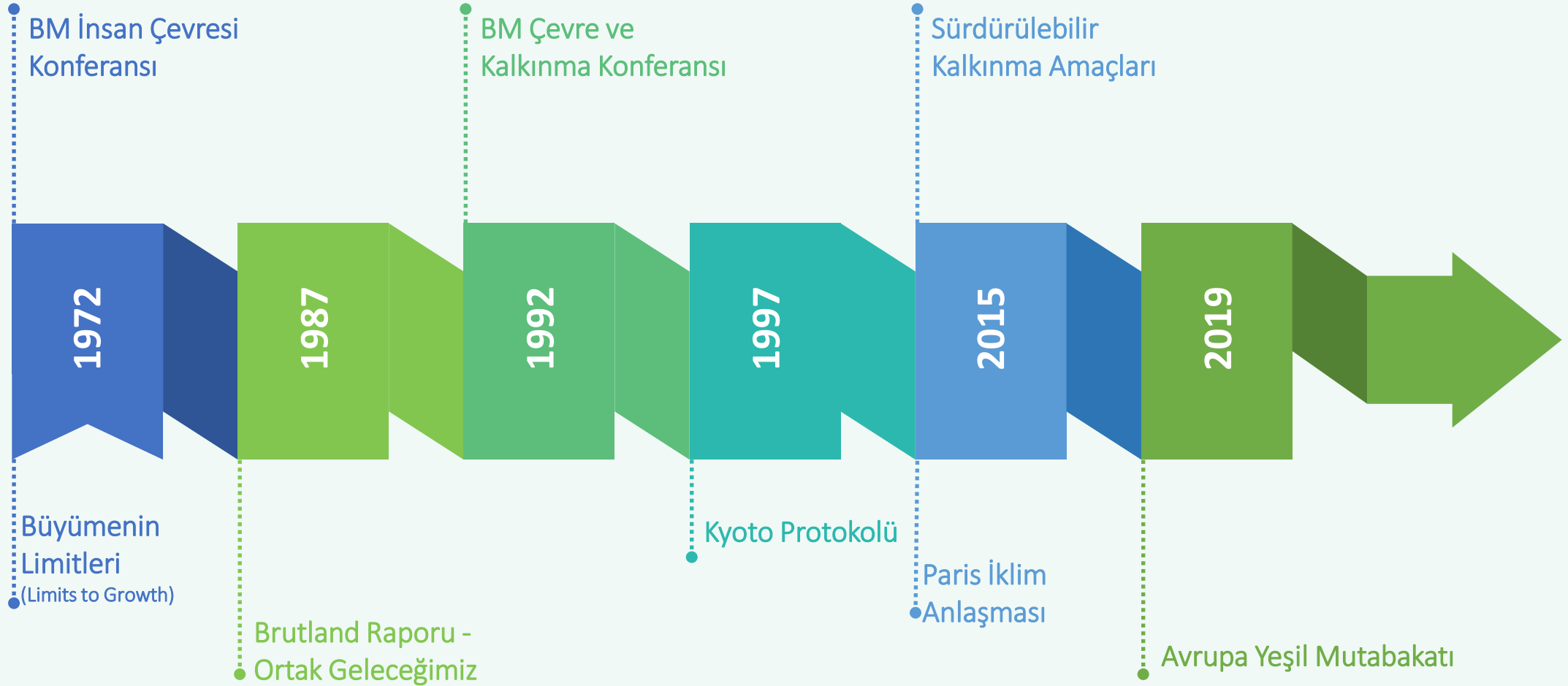
Karbon Ayak İzi

İSTANBUL SANAYİ ODASI
SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK
VİZYONU

- Karbon ayak izi, bir kuruluş, etkinlik, ürün veya kişinin sebep olduğu sera gazı emisyonlarının tümüne verilen isimdir. Sera gazları birim karbondioksit (CO₂) cinsinden hesaplandığı için Karbon Ayak izi olarak adlandırılmaktadır.
- Kurumsal karbon ayak izi ise, kurumların hizmet, faaliyet ve ürünlerinden kaynaklanan sera gazı emisyon miktarının CO₂ cinsinden ölçülmesidir. Kurumların karbon ayak izini hesaplaması özellikle enerji verimliliği ve iklim değişikliği ile mücadelede sera gazı emisyonlarının azaltılması açısından fayda sağlamaktadır.

Aralık 2019'da yayımlanan Avrupa Yeşil Mutabakat (European Green Deal); Avrupa Birliği (AB) ekonomisinin daha sürdürülebilir ve **2050 yılına kadar karbon nötr** olmasını sağlamaya yönelik bir yol haritası olarak tanımlanmaktadır. AB ekonomisinin sürdürülebilir gelecek için dönüşümüne yönelik belirlenen bu adımlar; **İklim Hedefi, Temiz Enerji, Döngüsel Ekonomi, Binalarda enerji verimliliği, Taşımacılık, Tarım, Ekosistem ve Biyoçeşitlilik, Sıfır Kirlilik** olarak sıralanabilir.

AB ETS İşleyişi

AB'nin emisyon ticareti sistemi (AB ETS), dünyanın en büyük karbon piyasalarından biridir ve AB'nin sera gazı emisyonlarını azaltmak için kullandığı temel araçtır.

ETS'de karbona bir fiyat belirlenir ve kapsamdaki kuruluşlar, sera gazı emisyonlarına karşılık gelen miktarda 'tahsilat' satın almak zorundadır. (cap & trade)

Her yıl, piyasada yıllık tahsisat miktarına dair bir sınır belirlenir. Her yıl azaltılan bu sınır şirketlerin emisyonlarını azaltmaları için finansal teşvik yaratmayı amaçlar.

Bununla birlikte 'karbon kaçığına' maruz kalan belirli sektörlerin rekabet güçlerini korumayı desteklemek için «ücretsiz tahsisat» sağlanmaktadır.

AB ETS Kapsamındaki Sektörler

AB ETS yaklaşık
10.000 şirketi
kapsamaktadır.

Elektrik ve Isı
Üretimi

Enerji yoğun sektörler (örn.
petrol rafinerileri, çelik,
çimento, cam ve kağıt üretimi)

Ticari havacılık (Avrupa
Ekonomik Bölgesi
içindeki uçuşlar)

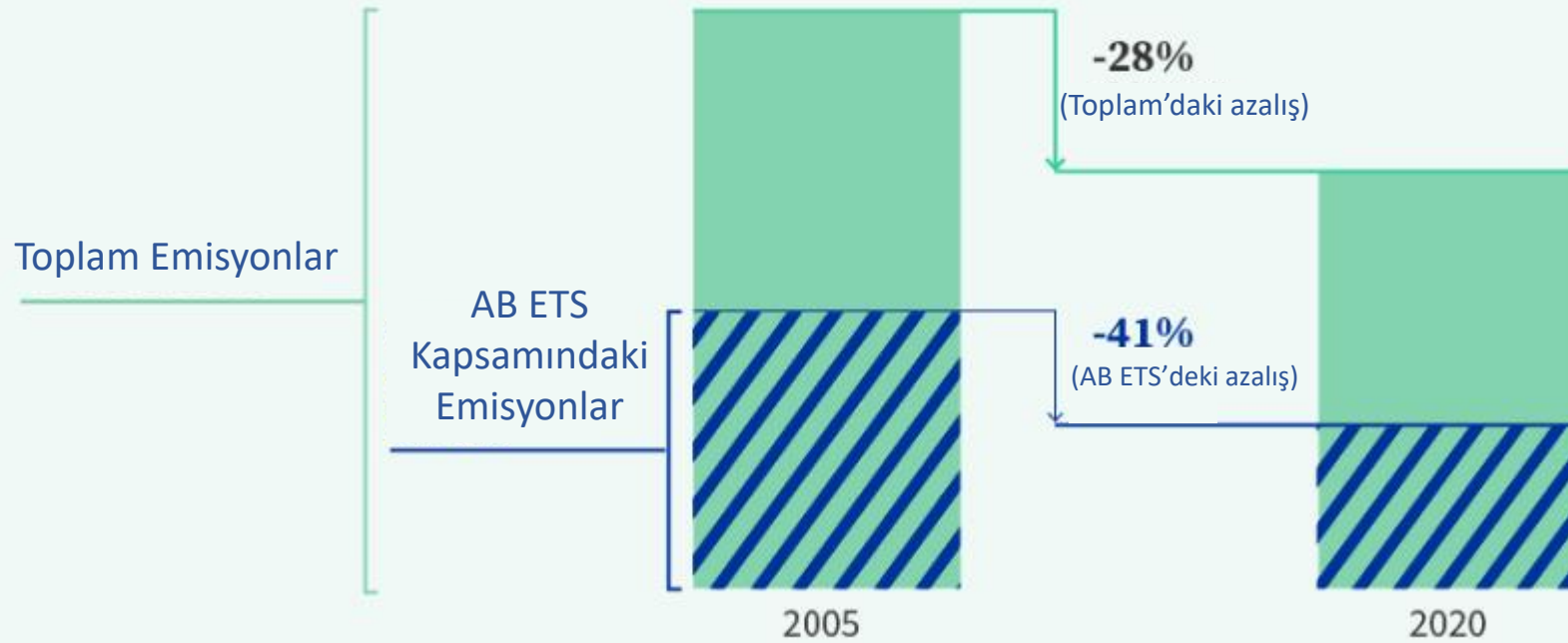

AB ETS'nin AB'nin İklim Hedefine Katkısı

AB ETS, toplam AB emisyonlarının yaklaşık %40'ını kapsar.

Başlangıç tarihi olan 2005 yılından bu yana AB ETS kapsamındaki sektörlerdeki emisyonlar %41 oranında azaltılmıştır.

2022 sonundaki düzenleme ile daha fazla emisyon azaltımı sağlayarak AB'yi iklim nötr hedefine yaklaştırmayı hedeflemektedir.

* AB 27 için uluslararası havacılıktan kaynaklananlar dahil toplam net emisyonlar

Kaynak: <https://www.consilium.europa.eu/en/infographics/fit-for-55-eu-emissions-trading-system/>

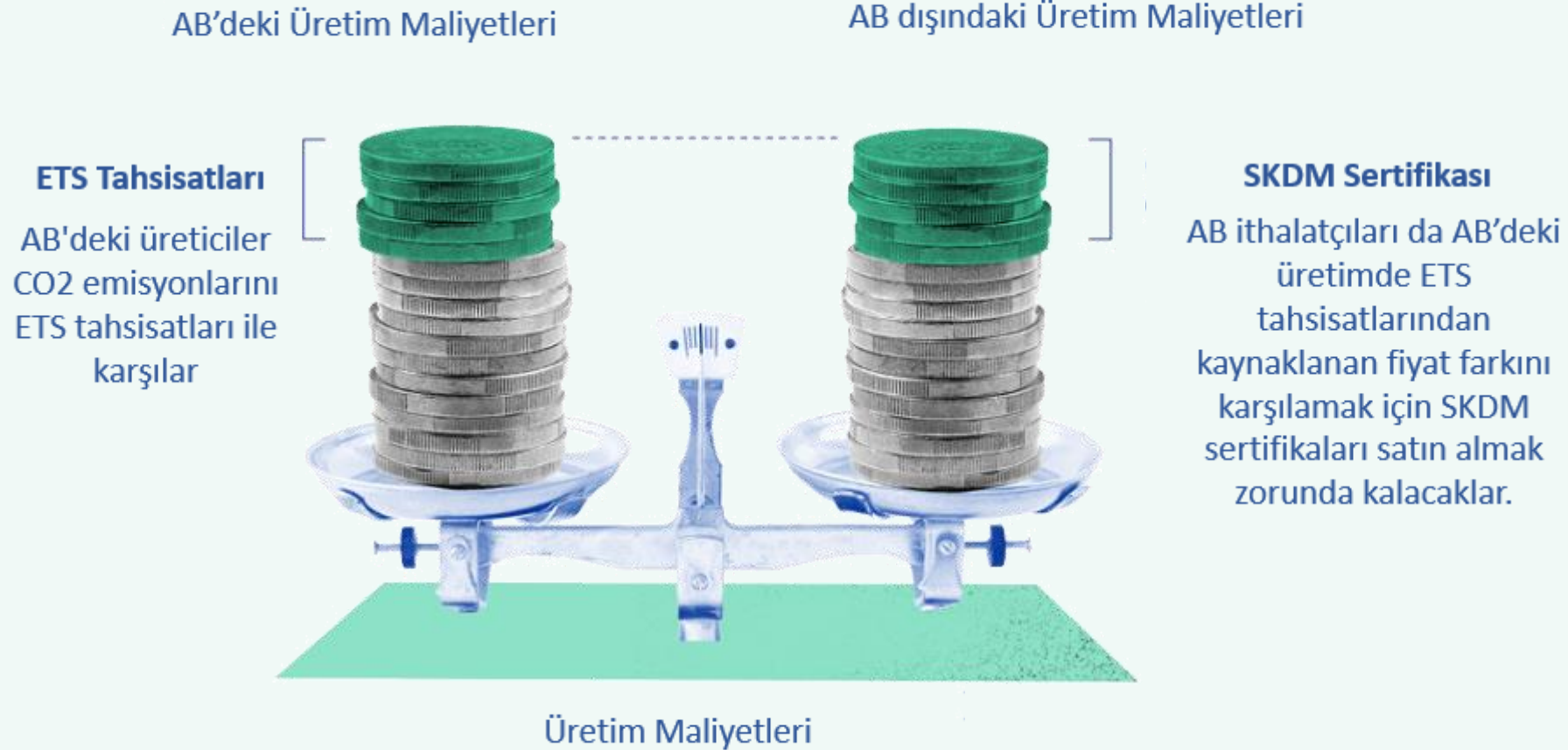

SKDM'nin Nedeni

Sonuç olarak, karbon yoğun üretim daha az katı iklim politikası olan ülkelere kayabilir ve ithal ürünler çevre pahasına fiyat avantajı sağlayabilir.

SKDM, AB'deki yüksek emisyonlu endüstrilerin emisyonlarını azaltmaya teşvik eden AB ETS ile paralel çalışacak şekilde tasarlanmıştır. SKDM, AB dışı üreticiler için AB ETS etkilerini yansıtacaktır. Ayrıca, diğer ülkeleri karbon fiyatlandırma politikaları oluşturmaya teşvik edecektir.

SKDM'nin Kapsamı

SKDM, karbon emisyonu ve karbon kaçağı riski yüksek olan sektörler ile başlıyor;

Demir ve Çelik

Çimento

Gübre

Alüminyum

Hidrojen üretimi

Elektrik

- Ayrıca SKDM kapsamındaki **ürünlerin üretiminde kullanılan** çeşitli kullanıcı ürünlere (downstream products) yer verilmiştir. Ayrıca SKDM kapsamındaki ürünlerin üretiminde kullanılan belirli girdiler (precursors) kapsama dahil edilmiştir.
- SKDM'ye tabi ürünler ve ilgili ürünlerle ilişkili sera gazları mevzuat metninin "Ek I (Annex I)" başlıklı ekinde listelenmektedir. Ürünlerin tanımlanmasında **gümrük tarife istatistik pozisyonu (GTİP/CN) kodları** esas alınmıştır.
- Zaman içinde, ürün bazında karbon ayak izi ölçümüne yönelik uygun metodolojilerin geliştirilmesi ile birlikte daha fazla kullanıcı sektör veya ürünün SKDM kapsamına alınması beklenmektedir.
- İlk olarak geçiş dönemi sona ermeden (2025 sonuna kadar) ve sonrasında 2028 yılı itibarıyla iki yıllık dönemler içinde kapsamın genişletilmesi hususu değerlendirilecektir.
- SKDM'nin emisyon hesaplamalarına doğrudan emisyonların yanı sıra belirli ürünlerde, üretim sürecinde kullanılan elektrik kaynaklı dolaylı emisyonlar da dahil edilmiştir.

SKDM Geçiş Dönemi

- **1 Ekim 2023** itibarıyla başlayan SKDM Geçiş Dönemi **31 Aralık 2025 tarihine kadar** sürecek ve bu dönemde mali yükümlülük doğmayacaktır. İthal edilen ürünlere gömülü emisyonlar (embedded emissions) için herhangi bir ücretlendirme yapılmayacak geçiş dönemi sonunda **1 Ocak 2026 itibarıyla mali yükümlülüklerin** devreye girdiği asıl uygulama dönemi başlayacaktır.
- Geçiş dönemi, uygulama esaslarının oturtulması, veri toplanması ve uygulamanın iyileştirilmesine yönelik aksayan noktaların tespit edilmesi gibi amaçlara hizmet edecek, bu dönemdeki deneyim çerçevesinde gerekli iyileştirmeler ve ikincil mevzuat düzenlemeleri gerçekleştirilecektir.
- Avrupa Komisyonu tarafından geçiş dönemi bitmeden yapılacak ilk analiz kapsamında, öngörülebilirliği ve güvenilirliği artırmak üzere, yeni ürün ve sektörlerin hangi ölçüde ve zaman diliminde sisteme dahil edilebileceğine ilişkin bir takvimlendirmenin de yapılması amaçlanmaktadır.
- SKDM ürünlerini ithal eden ithalatçılar veya dolaylı gümrük temsilcileri, her bir çeyrek dönem için, o çeyrekte ithal ettikleri ürünlere ilişkin, takip eden ilk 1 ay içinde raporlama yapacaktır (SKDM Raporu). Örnek olarak, Ocak-Mart dönemi içinde yapılan ithalat için Nisan sonuna kadar SKDM Raporu sunulacaktır.

SKDM Mali Yükümlülükler

EU importers of goods covered by the CBAM registers with national authorities where they can also buy **CBAM certificates**. Certificates are priced based on **weekly ETS allowances**.

EU importer **declares the emissions** embedded in its imports and **surrenders** the corresponding number of certificates each year.

If importers can prove that a **carbon price has already been paid** during the production of the imported goods, the corresponding amount **can be deducted**.

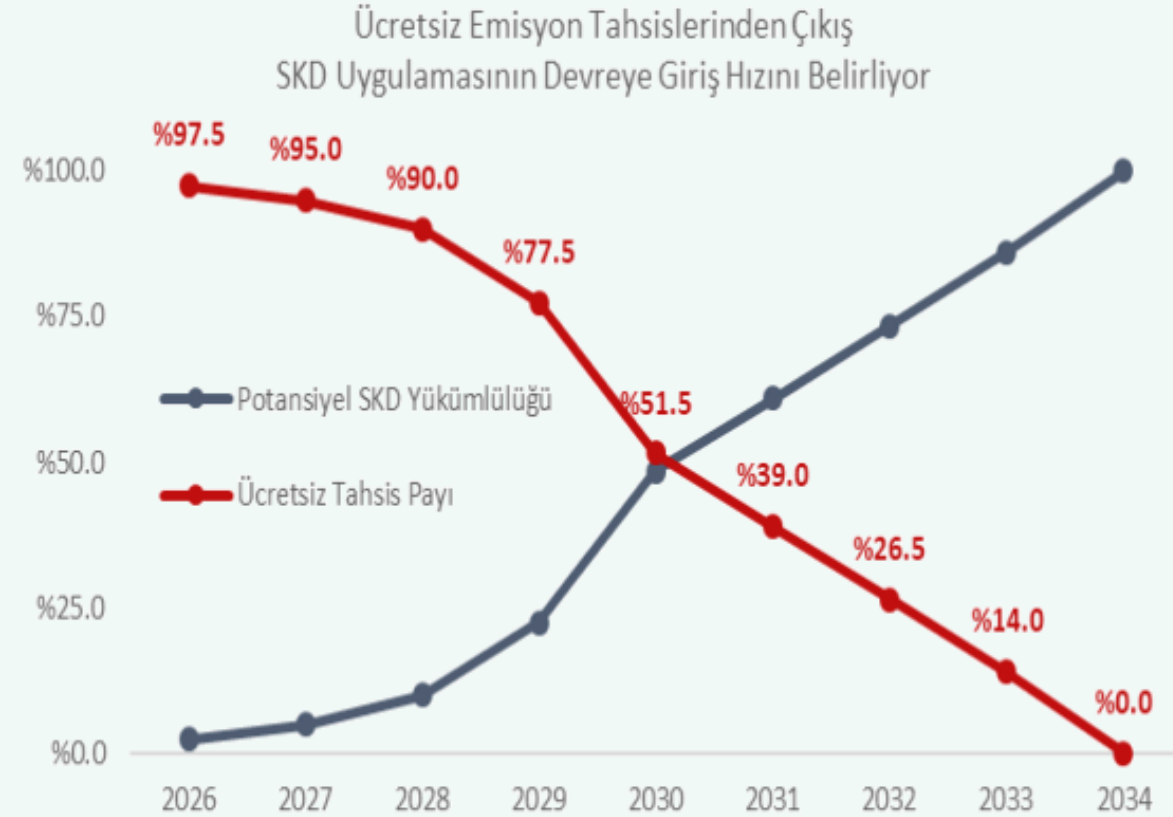
#EUGreenDeal

- Mali yükümlülükler 1 Ocak 2026'da yürürlüğe girdiğinde, ithalatçıların her yıl bir önceki yılda gerçekleşen ithalat miktarını ve bunların gömülü sera gazı emisyonlarını beyan etmesi gerekecek ve buna göre ilgili sayıda SKDM sertifikasını teslim edeceklerdir.
- Sertifikaların fiyatı, salınan CO2 €/tonu cinsinden ifade edilen AB ETS tahsisatlarının haftalık ortalama açık artırma fiyatına bağlı olarak hesaplanacaktır.
- İlgili koşulları sağlaması halinde, hesaplanan toplam gömülü emisyonu karşılık gelen sertifika miktarı belirlenirken menşe ülkede ödenmiş karbon ücretlerine denk gelen kısım düşülebilecektir.

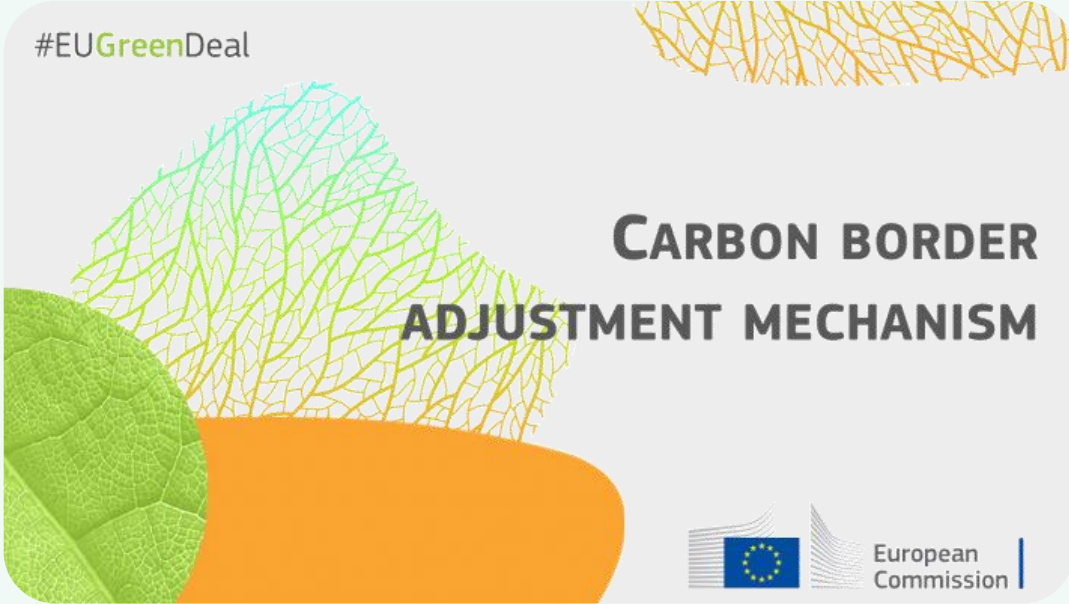
SKDM Mali Yükümlülükler

SKDM'nin mali yükümlülükleri, AB ETS'deki ücretsiz tahsisatların aşamalı olarak sonlanması ile aynı hızda devreye girecek.

Kaynak: Avrupa Parlamentosu, TSKB Ekonomik Araştırmalar

- Avrupa Birliği (AB) Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizmasına (SKDM) yönelik Tüzük, 16 Mayıs 2023 tarihinde AB Resmî Gazetesi'nde yayımlandı.
- SKDM geçiş dönemi uygulama usul ve esasları ile hesaplama metodolojisini belirleyen Yönetmelik ise 17 Ağustos 2023 tarihinde kabul edildi.
- İlgili Uygulama Yönetmeliği ile AB ithalatçıları ve AB dışı tesisler için yeni kuralların uygulamasına yönelik Komisyon tarafından hazırlanan rehber dokümanlar ve hesaplama şablonu da AB Komisyonu'nun web sayfasında yayımlandı. [SKDM Geçiş Dönemi Detayları'na ulaşmak için tıklayınız.](#)
- Avrupa Komisyonu SKDM'nin genel özellikleri ile Demir-Çelik, Alüminyum, Çimento, Gübre, Elektrik ve Hidrojen sektörleri özelinde altı adet çevrim içi web semineri düzenledi ve bu webinarların kayıtları da yayımladı. [Web seminer kayıtları için tıklayınız.](#)
- T.C. Ticaret Bakanlığı'nın Yeşil Mutabakat [web sayfasında](#) da SKDM ile ilgili güncel gelişmeler, gerçekleşen etkinliklere ilişkin bilgilendirmeler yer almaktadır.

İSTANBUL SANAYİ ODASI

İSO Yeşil Gündem Sohbetleri - 11

İSTANBUL SANAYİ ODASI
SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK
VİZYONU

İKLİMİN DEĞİŞTİRDİĞİ ÜRETİM VE TİCARETİN GÜNDEMİ:
AB SINIRDA KARBON DÜZENLEME MEKANİZMASI

SULTAN TEPE
İstanbul Sanayi Odası
Yönetim Kurulu Sayın Üyesi ve
Sürdürülebilirlik Platformu Başkanı

MODERATÖR
DR. KUBILAY KAVAK
ESKİŞEHİR
Genel Müdürlüğü

BAHAR GÜÇLÜ
Ticaret Bakanlığı
Uluslararası Anlaşmalar ve
AB Genel Müdürlüğü
Genel Müdür Yardımcısı

DR. ALİ MURAT SÜREKLİ
Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı
Sanayi Genel Müdürlüğü
Genel Müdür Yardımcısı

VOLKAN BOZAY
Türkiye Çimento
Sanayicileri Birliği
CEO

DUYGU SAYMEN GAZETECİ
Türkiye Alüminyum
Sanayicileri Derneği
Genel Sekreter Yardımcısı

HASAN AKBULUT
Türkiye Çelik
Üreticileri Derneği
Teknik İşler Direktörü

- Alüminyum sektörü özelinde **SKDM kılavuzu ve hesaplama aracı** geliştirmesine yönelik bir proje yürütülmektedir. Proje kapsamında tesis ziyaretleri ve eğitimler de gerçekleştirilecektir.
- 13 Ekim 2023'te "**Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması (SKDM) Uygulama Yönetmeliği Teknik Bilgilendirme Eğitimi**" gerçekleştirilecektir. Eğitimde SKDM için sektörel kapsam, tesis seviyesinde emisyonların belirlenmesi için genel hususlar, Tesisler tarafından emisyon verisine ilişkin ithalatçıya sunulacak nihai bilgiler de ele alınacaktır. [Seminer hakkında detay bilgi için tıklayınız.](#)
- İSO Yeşil Gündem Sohbetleri'nin 11'incisi, "**İklimin Değiştirdiği Üretim ve Ticaretin Gündemi: AB Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması**" başlığıyla Ticaret ve Sanayi Bakanlıklarımız ve sektör derneklerinden temsilcilerin katılımı ile 13 Eylül 2023'te Odakule'de gerçekleşti. [Etkinliği kaydı izlemek için tıklayınız.](#)

İSTANBUL SANAYİ ODASI

Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması Uygulama Yönetmeliği Teknik Bilgilendirme Online Eğitimi

13 Ekim 2023 Cuma
10:00 - 12:30

VOLKAN ÇAĞIN
Rever Akademi
Kurucu Ortak

SÜRDÜRÜLEBİLİR SANAYİ

Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması, Türkiye ekonomisini nasıl etkileyecek?

24 Ağustos 2023

T.C. İklim Değişikliği Bakanlığı'nın yayımladığı rapora göre, 1 ton karbondioksit eşdeğeri için 75 avro olarak varsayılan SKDM sertifikası ücretleri 2027'de Türkiye'ye yıllık 138 milyon avro maliyete sebep olacak.

T.C. İklim Değişikliği Bakanlığı, Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD) iş birliği hazırladığı "Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizmasının Türkiye Ekonomisine Potansiyel Etkileri" başlıklı çalışmasının tamamlandığını duyurdu.

Rapor, Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması'nın (SKDM) kapsama dahil olan sektörlerle etkilerini ve bu etkilerin Türkiye ekonomisine yansımalarını ele alıyor. Rapora göre düzenlemenin, Avrupa Birliği'nin (AB) altıncı büyük ticaret ortağı olan Türkiye'yi yükselen maliyetlerle karşı karşıya bırakması, potansiyel olarak Türkiye'yi rekabet gücünü etkilemesi, GSYH ve istihdam üzerinde kısa vadeli etkilere yol açması bekleniyor.

SÜRDÜRÜLEBİLİR SANAYİ

Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması Uygulama Yönetmeliği yayımlandı

18 Ağustos 2023

Uygulama Yönetmeliği, düzenleme kapsamına alınan ürünlerin üretimi esnasında ortaya çıkan gömülü emisyonların hesaplanmasına yönelik geçiş dönemi metodolojisini detaylandırıyor.

Avrupa Komisyonu, 1 Ekim 2023'te başlayıp 31 Aralık 2025'e kadar sürecek Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması (SKDM) geçiş dönemi uygulamalarını desteklemeye ve rehberlik etmeye yönelik SKDM Uygulama Yönetmeliği'ni yayımladı.

Uygulama Yönetmeliği, Komisyon tarafından kabul edilmeden önce kamuoyunun görüşüne sunuldu ve Avrupa Birliği (AB) üye devletlerinin temsilcilerinden oluşan SKDM Komitesi tarafından onaylandı.

Komisyon SKDM geçiş sürecinde ithalatçılara, ihracatçılara ve gümrük müşavirlerine destek olmak amacıyla, uygulamanın pratik yönlerine ilişkin bir Uygulama Kılavuzu da yayımladı. Ayrıca ithalatçı firmalara hesaplama ve bildirim sürecinde kolaylık sağlayacak özel bilgi teknolojileri araçlarının geliştirildiği, çeşitli eğitim materyallerinin hazırlandığı ve çevrimiçi seminerlerin düzenleneceği bilgisi paylaşıldı.

SÜRDÜRÜLEBİLİR SANAYİ

Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması yürürlüğe girdi

24 Mayıs 2023

Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması'na (SKDM) ilişkin yönetmelik 16 Mayıs 2023 tarihli AB Resmi Gazetesinde yayımlandı.

Avrupa Yeşil Mutabakatı'nın önemli bir parçası olan SKDM Yönetmeliği, AB Resmi Gazetesinde yayımlanarak 16 Mayıs 2023 tarihinde resmi olarak yürürlüğe girdi.

SKDM, 1 Ekim 2023 tarihinden itibaren uygulanmaya başlayacak. Geçiş dönemi Ocak 2026'ya kadar devam edecek ve bu süre zarfında SKDM kapsamına giren ürünlerin sera gazı emisyonlarının ithalatçılar tarafından raporlanması gerekecek. İthalatçılar için ilk raporlama dönemi 31 Ocak 2024 tarihinde sona erecek. Emisyonların raporlanmasına ilişkin kurallar ve gereklilikler, AB Komisyonu tarafından kabul edilecek uygulamaya ilişkin bir yasa ile detaylı olarak belirlenecek.

İSTANBUL SANAYİ ODASI
SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK
VİZYONU

Teşekkürler

Gülberk ERTAP KAYA
Sürdürülebilirlik ve Koordinasyon Şubesi
surdurulebilirlik@iso.org.tr

www.iso.org.tr/surdurulebilirlik